

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XXIII

BİRİNCİ BÖLÜM AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ REKABET HUKUKUNUN TARİHİ, AMACI VE DAYANAKLARI

I. ABD REKABET HUKUKUNUN TARİHİ	1
II. ABD REKABET HUKUKUNUN AMACI	6
III. ABD REKABET HUKUKUNU ŞEKİLLENDİREN İDEOLOJİLER	12
A. Harvard Ekolü	13
B. Chicago Ekolü.....	15
C. Post-Chicago Ekolü	19
IV. ABD REKABET HUKUKUNUN DAYANDIĞI TEMEL İLKELER.....	20
A. Rekabet Edenleri Değil Rekabeti Korumaktadır	21
B. Rekabet Hukukunun İhlali İddiasına Karşı İleri Sürülebilecek Gerekçeler Sınırlandırılmıştır	22

C. Mahkemeler Pazarda Oluşan Fiyata İlişkin Değerlendirme Yapmaktan Kaçınmaktadır	23
V. ABD REKABET HUKUKUNUN BAZI KAVRAMLARI.....	24
A. Naked (Bare) ve Ancillary Kısıtlamalar	24
B. False Negatives ve False Positives	25
VI. ABD REKABET HUKUKUNUN DAYANDIĞI KANUNLAR..27	
A. İlgili Federal Kanunlar ve Bu Kanunların Yaygın Biçimde Uygulanan Hükümleri	27
1. Sherman Yasası (1890).....	27
2. Clayton Yasası (1914).....	28
a. Antitrust Injury:.....	28
b. Antitrust Standing:.....	29
c. Doğrudan Alıcı Kuralı (Illinois Brick Rule):	29
3. Federal Trade Commission Yasası (1914)	30
4. Robinson-Patman Yasası (1936)	31

İKİNCİ BÖLÜM YATAY KISITLAMALAR

I. GENEL OLARAK.....	33
II. YATAY KISITLAMANIN ŞARTLARI	34
United States v. Trans-Missouri Freight Association	35
Standard Oil Company of New Jersey v. United States	35
A. Rule of Reason	38
B. Per se Illegality.....	42
C. Kısıtlamanın Nitelenmesinde Karşılaşılan Problemler.....	48
D. Quick Look (Abbreviated Rule of Reason)	54
California Dental Association v. Federal Trade Commission	55
California Dental Kararına İlişkin Değerlendirmeler	62
III. YATAY FİYAT TESPİTİ.....	63
A. Genel Olarak.....	63

B. Fiyat Tespiti Kavramının Kapsamı.....	63
United States v. Socony-Vacuum Oil Company	64
C. Yüksek Mahkemenin ‘Fiyat Tespiti’ Anlaşmaları Lehine İleri Sürülen Gerekçelere Yaklaşımı.....	66
United States v. Trenton Pottories	66
Trenton Pottories Kararına İlişkin Değerlendirmeler	68
D. Fiyat Tespiti Anlaşmalarında Davacının Kanıt Yükümlülüğünün Kapsamı	68
E. Davalının Gerekçe İleri Süremeyeceği Kuralının İstisnaları ...	69
Broadcast Music, Inc. (BMI) v. Columbia Broadcasting System.....	70
Broadcast Music Kararına İlişkin Değerlendirmeler	73
Federal Trade Commission v. Indiana Federation of Dentists	74
F. Yargı Kararlarında Fiyat Tespiti Olarak Kabul Edilen Uygulamalar.....	78
1. Minimum Fiyat Tespiti.....	78
Goldfarb v. Virginia State Bar	79
2. Maksimum Fiyat Tespiti	80
Arizona v. Maricopa County Medical Society	80
3. Ürün Çıktı Miktarının Sınırlandırılması.....	85
NCAA v. Board of Regents of University of Oklahoma	85
NCAA Kararına İlişkin Değerlendirmeler	92
4. Satış Hacminin Paylaşımı.....	92
United States v. Andreas	93
5. Müzakere Edilebilir Liste Fiyatının Belirlenmesi.....	95
Plymouth Dealers Association v. United States	95
6. Ürün Alım Fiyatının Sınırlandırılması	96
Mandeville Island Farms v. American Crystal Sugar Company.....	97
7. Rekabetçi Fiyat Teklif Etme İmkânının Ortadan Kaldırılması.....	98
National Society of Professional Engineers v. U.S.	98
National Society Kararına İlişkin Değerlendirmeler	102

8. Daha Önce Sağlanan Kısa Vadeli Kredinin Ortadan Kaldırılması.....	102
Catalano, Inc. v. Target Sales, Inc.	103
IV. PAZARIN BÖLÜNMESİ.....	104
U.S. v. Topco Associates, Inc.	105
Topco Kararına İlişkin Değerlendirmeler	107
Palmer v. BRG of Georgia, Inc.	108
V. BELİRLİ BİR FİRMA İLE ANLAŞMA YAPMAMAYI AMAÇLAYAN YATAY ANLAŞMALAR: GRUP BOYKOTLARI VE ANLAŞMA YAPMANIN UYUMLU REDDİ.....	109
A. Genel Olarak	109
B. Aralarında Bir Bağlantı Bulunmayan Rakip Teşebbüslerin Boykotu	111
Klor's, Inc. v. Broadway-Hale Stores, Inc.	111
Fashion Originators' Guild of America v. FTC	113
C. Aralarında Verim Artırıcı Bir İş Birliği Bulunan Rakip Teşebbüsler Tarafından Bu İş Birliğinden Dışlanma	114
Associated Press v. United States	114
Northwest Wholesale Stationers v. Pacific Stationery	116
Northwest Kararına İlişkin Değerlendirmeler	118
D. First Amendment'dan Doğan Haklar Bakımından Rekabet Hukuku Kapsamındaki Boykot'un Değerlendirilmesi	119
Federal Trade Commission v. Superior Court Trial Lawyers Association	119
VI. RAKİP TEŞEBBÜSLER TARAFINDAN KURULAN ORTAK GİRİŞİMLER.....	122
A. Genel Olarak	122
B. Per se ve Rule of Reason Kurallarının Uygulandığı Hâller ...	125

VII. RAKİP TEŞEBBÜSLER ARASINDA ANLAŞMA, BİRLİKTELİK VEYA İŞ BİRLİĞİNİN MEYDANA GELDİĞİNİN KABULÜ.....	125
A. Genel Olarak.....	125
B. Tek Tüzel Kişilik ve İş Birliğinin Birbirinden Ayrılması	127
Copperweld Corp. v. Independence Tube Corp.	128
Texaco Inc. v. Dagher	131
American Needle, Inc. v. National Football League	133
C. İş Birliğinin Kanıtlanması	138
1. Genel olarak	138
2. Bilinçli Paralellik.....	139
3. Ek Faktörler	142
4. Bir Yatay Anlaşma veya Uyumlu Eylemin Tespitinde Kullanılabilen Standartlar	143
a. Paralel Davranışın Her Bir Firmanın Bağımsız Bir Motivasyonla Hareket Ettiği Savunması ile Tutarlı Olduğu Hâller	143
Theatre Enterprises, Inc. v. Paramount Film Distributing Corp. .	144
Matsushita Electric v. Zenith Radio Corp.	146
Cement Manufacturers Protective Association v. U.S.....	149
b. Paralel Davranışın Diğer Firmaların da Aynı Davranışta Bulunmamaları Hâlinde Kâr Getirmeyeceği Hâller	150
(1) Paralel Davranışın Gizli Bir Anlaşma Olmaksızın Mantıksız Görüldüğü Hâller	151
Eastern States Retail Lumber Dealer's Association v. U.S.	151
American Column & Lumber v. United States	152
American Tobacco Co. v. United States	154
(2) Paralel Davranışın Ortak Bir Daveti veya Yapılmış Gizli Bir Görüşmeyi Takip Ettiği Hâller	156
Interstate Circuit, Inc. V. United States	156
(3) Paralel Davranışın Karşılıklı Fiyat Dayanışması ile Açıklanabildiği Hâller	160

c. Oligopolistik Fiyat Koordinasyonunu Kolaylaştıran Anlaşma veya Uyumlu Eylemler	163
Maple Flooring Manufacturers Association v. United States	163
Maple Flooring Kararına İlişkin Değerlendirmeler	164
United States v. Container Corp.....	165
5. “Hub and Spoke” İş Birliği Bulunduğu Çıkarımının Yapılabilmesi	166
Toys “R” US, Inc. v. Federal Trade Commission	168
Toys “R” US Kararına İlişkin Değerlendirmeler	173
United States v. Apple, Inc.	173

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİKEY KISITLAMALAR

I. GENEL OLARAK.....	183
II. YENİDEN SATIŞ FİYATININ BELİRLENMESİ	185
A. Genel Olarak	185
B. Minimum Yeniden Satış Fiyatının Belirlenmesi.....	185
Dr. Miles Medical Co. v. John D. Park & Sons Co.	186
Dr. Miles Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	188
Leegin Creative Leather Products v. PSKS, Inc.....	190
Leegin Kararına İlişkin Değerlendirmeler	198
C. Maksimum Yeniden Satış Fiyatının Belirlenmesi.....	199
Albrecht v. Herald Co.....	199
State Oil Co. v. Khan	200
Khan Kararına İlişkin Değerlendirmeler	203
D. Yeniden Satış Fiyatı Belirlenmesi Kuralının İstisnası: Tek Taraflı Olarak Anlaşma Yapmanın Reddi.....	204
United States v. Colgate.....	204
Colgate Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	205
United States v. Parke, Davis & Co.	206

Monsanto Co v. Spray-Rite Service Corp.....	207
Monsanto Kararına İlişkin Değerlendirmeler	210
III. TEK ELDEN DAĞITIM ANLAŞMALARINI İLE MÜŞTERİ VE BÖLGE KISITLAMALARI	211
A. Genel Olarak.....	211
B. Tek Elden Dağıtım Anlaşmaları.....	213
Business Electronics Corp. v. Sharp Electronics Corp.....	213
C. Müşteri ve Bölge Kısıtlamaları	216
United States v. Arnold, Schwinn & Co.....	216
Schwinn Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	218
Continental TV, Inc. v. GTE Sylvania, Inc.	218
GTE Sylvania Kararına İlişkin Değerlendirmeler	223
IV. BAĞLAMA UYGULAMALARI.....	224
A. Genel Olarak.....	224
B. Bağlama Uygulamalarına Per se Kuralının Uygulanması	224
C. Bağlama Uygulamasının Şartları.....	227
1. Bağlayıcı ve Bağlanan Ürünlerin Birbirlerinden Ayrı Ürünler Olması.....	227
2. Şart Koşulması veya Zorlamada Bulunulması	228
3. Bağlayıcı Ürün Pazarında Pazar Gücüne Sahip Olunduğunun İspat Edilmesi.....	229
International Salt Co. v. United States	229
International Salt Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	231
Illinois Tool Works Inc. v. Independent Ink, Inc.....	232
Illionis Tool Works Kararına İlişkin Değerlendirmeler	234
Jefferson Parish Hospital v. Hyde.....	234
Jefferson Parish Kararına İlişkin Değerlendirmeler	242
4. Bağlanan Ürün Satışının Önemsiz Addedilemeyecek Miktarda Olduğunun İspat Edilmesi	243
Eastman Kodak Co. v. Image Technical Service, Inc.	244
Kodak Kararına İlişkin Değerlendirmeler	246

V. MÜNHASIR BAYİLİK.....	247
A. Genel Olarak.....	247
United States v. Griffith.....	251
Griffith Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	253
Standard Fashion v. Magrane-Houston.....	254
Standard Fashion Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	255
Standard Oil and Standard Stations v. United States.....	256
Standard Stations Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	259
Tampa Electric v. Nashville Coal.....	259
Tampa Electric Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	263

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TEKELLEŞME

I. GENEL OLARAK.....	267
II. TEK BİR FİRMANIN TEKELLEŞMESİ.....	271
A. Genel Olarak.....	271
B. Tekelleşme.....	272
1. İlgili Pazarda Tekel Gücüne Sahip Olma.....	272
a. İlgili Ürün Pazarı.....	273
(1) Cellophane Kararı: Birbiri Yerine Değiştirilebilirlik (Kullanılabilirlik) Testi.....	276
United States v. E.I. du Pont de Nemours & Co.	276
Cellophane Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	280
(2) Kodak Kararı: Tek Markalı Pazarlar (İkincil Pazarlar).....	283
Eastman Kodak Co. v. Image Technical Service, Inc.	283
Kodak Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	291
b. İlgili Coğrafi Pazar.....	296
2. Tekel Gücünün İspatlanması.....	297
a. Genel Olarak.....	297

---

b. Pazar Gücü.....	297
c. Pazar Gücünün Ölçülmesi.....	299
3. Dışlayıcı Davranışın Bulunması Zorunluluğu.....	303
a. Genel Olarak	303
b. Dışlayıcı Davranışın Tanımlanması.....	303
c. Dışlayıcı Davranış Örnekleri	310
(1) Rekabete Zarar Veren Dışlayıcı Davranış	310
United States v. Aluminum Co. of America.....	310
Alcoa Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	313
(2) Yıkıcı Fiyatlama.....	314
Brooke Group Ltd. v. Brown & Williamson Tobacco Corp.....	318
Brooke Group Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	328
(3) Yıkıcı Teklif Verme ve Yıkıcı Düzeyde Fazla Miktarda Girdi Satın Alma.....	335
Weyerhaeuser Co. v. Ross-Simmons Harwood Lumber Co.....	336
(4) Anlaşma Yapmayı Reddetme	340
(i) Essential Facilities Doktrini.....	340
Otter Tail Power Co. v. United States	343
(ii) Mevcut Anlaşmaların Feshedilmesi.....	344
Aspen Skiing Co. v. Aspen Highlands Skiing Corp.....	345
Aspen Skiing Kararına İlişkin Değerlendirmeler	352
(iii) Aspen Skiing Kararına Getirilen Sınırlama	359
Verizon Communications v. Law Offices of Curtis V. Trinko	360
Trinko Kararına İlişkin Değerlendirmeler	367
(5) Rakip Teşebbüslerin Dağıtım Zincirinin Engellenmesi ya da Dışlayıcı İnovasyon.....	370
United States v. Microsoft Corp.....	370
Microsoft Kararına İlişkin Değerlendirmeler.....	379
(6) Paket İndirimleri.....	382
LePage's Inc. v. 3M Minnesota Mining and Manufacturing Company.....	382
LePage's Kararına İlişkin Değerlendirmeler	392

III. TEKELLEŞME TEŞEBBÜSÜ.....	393
A. Yıkıcı veya Rekabet Karşıtı Davranış	393
B. Özel Niyet.....	394
C. Tekel Gücüne Ulaşmanın Tehlikeli İhtimal Olması	394
Lorain Journal v. United States	394
United States v. American Airlines	397
Spectrum Sports v. McQuillan	400
IV. TEKELLEŞMEYE YÖNELİK İŞ BİRLİĞİ	403

BEŞİNCİ BÖLÜM

BİRLEŞMELER VE DEVRALMALAR

I. GENEL OLARAK.....	405
II. CLAYTON YASASININ 7. BÖLÜMÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	409
A. Line of Commerce	413
Federal Trade Commission v. Whole Foods Market, Inc.....	420
Whole Foods Kararına İlişkin Değerlendirmeler	423
B. Section of the Country	426
C. “May Be Substantially to Lessen Competition” İbaresinin Analizi.....	428
D. Birleşmeler Lehine İleri Sürülen Gerekçeler	430
1. Batan Firma Doktrini.....	431
2. Küçük Şirket Doktrini ve Brown Shoe Kararı.....	431
3. Birleşmenin Rekabet Üzerinde Zarar Doğurmadığı Savunması.....	434
4. “Verimlilik” Savunması.....	435
5. Devralma Sonrası Sunulan Deliller	437
III. YATAY BİRLEŞMELER.....	438
A. Genel Olarak	438
United States v. Philadelphia National Bank.....	440

Philadelphia National Bank Kararına İlişkin Değerlendirmeler...	443
United States v. General Dynamics Corporation.....	445
General Dynamics Kararına İlişkin Değerlendirmeler	449
U.S. v. Baker Hughes Inc.	451
Baker Hughes Kararına İlişkin Değerlendirmeler	455
FTC v. Staples, Inc.	456
FTC v. H.J. Heinz Co.	463
B. Birleşme Rehberlerinin Etkisi.....	466
IV. DİKEY BİRLEŞMELER	466
V. KONGLOMERA BİRLEŞMELER.....	468
A. Genel Olarak	468
B. Konglomera Birleşmelerin Rekabet Karşıtı Etki Yarattığı Hâller	469
1. Birleşme Potansiyel Rekabeti Azaltabilir veya Ortadan Kaldırabilir	469
2. Birleşme Güçlü Firmaları Daha da Güçlü Hale Dahi Getirebilir	470
3. Birleşme Rekabet Karşıtı Karşılıklılaşma Yönelik Potansiyeli Artırabilir	470
VI. BİRLEŞME REHBERLERİ	471
A. Genel Olarak	471
B. Yatay Birleşme Rehberleri (2010).....	472
1. İlgili Pazarı Tanımlamak	472
2. Coğrafi Pazarın Tanımı.....	473
3. Pazar Katılımcıları, Pazar Payları ve Pazar Yoğunlaşması	474
4. Pazar Yoğunlaşmasının Ölçülmesi	476
5. Ürün Farklılaştırması	480
State of N.Y. v. Kraft General Foods, Inc.	482
Kraft Kararına İlişkin Değerlendirmeler	484
6. Tek Taraflı Etkiler.....	486

7. Homojen Ürünlere Yönelik Kapasite ve Ürün Çıktı Miktarı.....	487
8. İnovasyon ve Ürün Çeşitliliği.....	488
9. Koordine Edilmiş Etkiler.....	489
10. Pazara Giriş.....	491
a. Vakitlilik.....	492
b. Olabilirlik.....	493
c. Yeterlilik.....	493
11. Verimlilikler.....	494
C. Birleşmeleri Değerlendirmede İlave Faktörler.....	495
D. Yatay Birleşme Rehberlerinin Etkisi.....	496
E. Dikey Birleşme Rehberleri.....	496
1. Giriş Engelleri.....	496
2. Gizli Anlaşma.....	496
3. Getiri Orandan Kaçınılması.....	497
4. Uygulamada Dikey Birleşme Rehberleri.....	497
F. Konglomera Birleşme Rehberleri.....	497
VII. BİRLEŞME ÖNCESİ BİLGİLENDİRME.....	497
KARARLAR İNDEKSİ.....	499
KAYNAKÇA.....	507